

MIKKO NISULA
Sonata no. 1 – *Fantasies*
for accordion solo

M186
ISMN 979-0-55003-213-2

Modus
Musiikki

to Ari Lehtonen
Sonata no. 1

for accordion solo
“Fantasies”

Mikko Nisula
op. 17 (2003)
(revised version 2012)

Quasi adagio, misterioso (♩ = ca. 56)

1 (concertina)

mp

B.B.
(loco)

pp echos

un poco scherzando

poco più que mp

mf

pp

(clarinet)

a tempo

riten.

5

un poco sostenuto

più p misterioso

riten.

ppp

f sonoramente

pp

p sognando e elevato

7

11

f

mp

*) Please, do not use the octave duplication in the bass in order to avoid muddy sonorities!
(Use \odot and \ominus only when they are asked for).

14 *sostenuto*

ff, ma non troppo 6 *mp* 7 *mf* *pp*

Allegro volando ($\text{♩} = \text{ca. } 152$)

16 *p sempre - precipitando e angoscioso*

19 *sempre espansivo e epico il melodia*

22

25 *espressivo*

28 *pochetto cresc.*

31

più intensivo

34

37

pochetto cresc.

40

mf

subito un poco minacciando

43

f brillante

46

un poco rit.

a tempo

ff

sostenuto

p

6/8

Allegretto giocoso (♩ = ca. 72)

49

p sempre sereno e grazioso

mf sub.

p

acuto giusto

poco

poco cresc.

scherzando

mf

p dim.

pp ma con eleganza

fp

come prima

mf

(espressivo)

poco

poco cresc.

Mikko Nisula (s. 1974) on opiskellut musiikkiedettä Helsingin yliopistossa, sävellystä Pietarin Rimski-Korsakov-konservatoriossa professori *Boris Tishchenko* johdolla, sekä täydentänyt opintojaan muun muassa belgialaisen säveltäjän *Philippe Boesmansin* mestarikurssilla. Hänen toimittanut vuodesta 2007 lähtien *Fredrik Paciuksen* (1809–91) koottujen näyttämöteosten lädekriittistä julkaisua.

Säveltäjänä Nisulaa voidaan luonnehtia lähinnä uusromantikkksi, joka on kuitenkin omaksunut tyyliliinsä mitä erilaisempia muitakin vaikuttavia, aina kulloisenkin sävellyksen ja sen aihepiirin mukaan. Hänen keskeisiä teoksiaan ovat *Sinfonia concertante* (2007–9), orkesterilaulusarja *Salaperäisiä unia* (2005), kolme kamarikonserttoa (2001–2008), sekä persialaisaiheiset sävellykset *Mithras* (2011) ja *Ishtar* (2012).

Harmonikkasonaatti n:o 1 – *Fantasioita*

Alkuvuodesta 2004 valmistunut ensimmäinen harmonikkasonaatti *Fantasioita*, op.17, liikkuu tyyllisesti venäläisten klassikkoteosten, sekä viime vuosikymmenten suomalaisen modernismin välimaastossa. Venäläinen harmonikkamusiikki tulee esille muun muassa sävellyksen huippukohtiin massiivisissa sointurakennelmissä, sekä korkean ja matalan rekisterin koloristisissa efekteissä, kuten esimerkiksi hitaan keskijakson sormitremoloissa ja pelkästään bassoavaimelle kirjoitetuissa kohdissa.

Suomalaisen nykymusiikin vaikuttavat puolestaan sonaatin johdannon, sekä sen päätteenan, *Allegro volando* (t. 16–48), kromaattisissa sävelkuluissa. Leikittelevä sivuteema etenee tempossa *Allegretto e giocoso* (t. 49–75), minkä jälkeen kehittely alkaa jo *Allegro come prima*-taitteessa (t. 76–117), eli ennen urkumaista, esittelyjakson varsinaisesti huipentavaa loppuitemaa (t. 118–141). Sonaatin hidas keskijakso, *Adagio e espressivo* (t.142–173) sisältää kokonaan uutta materiaalia. Kuitenkin heti tämän jälkeen kuullaan taas uusia variaatioita niin pää- kuin sivuteemakin sävelaiheista fugatossa *Vivace e energico* (t. 174–207), joka toisaalta siis jatkaa kehittelyä, mutta toisaalta myös aloittaa sonaatin vapaan kertausjakson. Muutamien dramaattisten käänitteiden jälkeen *Andante nobile*-taite (t. 255–270) huipentaa loppueman musiikin ja samalla koko sävellyksen. Kyseessä on siis laajennettu yksiosainen sonaattimuoto, hieman Franz Liszin h-mollsonaatin tapaan.

Ensimmäinen sonaattini on omistettu harmonikkataiteilija Ari Lehtoselle, joka kantaesitti sen Helsingissä 16.1.2005.

Mikko Nisula (b. 1974) studied musicology at the University of Helsinki and composition at the Rimsky-Korsakov Conservatory in Saint-Petersburg with Professor Boris Tischenko. Later he completed his studies in a master-class with the Belgian composer Philippe Boesmans. Since 2007, Nisula has been working on the critical edition of Fredrik Pacius's (1809–1891) Complete Works of Musical Drama.

As a composer, Nisula can be characterized as a neo-romantic, who has also absorbed into his music various other stylistic influences, according to the mood and subject of each composition. Among his central works are a *Sinfonia concertante* (2007–2009), the orchestral song cycle *Salaperäisiä unia* (*Mysterious Dreams*, 2005), three chamber concertos (2001–2008), as well as the compositions on Persian subjects *Mithras* (2011) and *Ishtar* (2012).

Sonata no.1 –'Fantasies' for accordion

My first accordion sonata ('Fantasies'), op. 17, was completed in the beginning of 2004 and is stylistically situated somewhere between the Russian bayan classics and Finnish modernism of the last few decades. Russian accordion music emerges, among other things, at the large culminating points, where massive chord structures are used. Other typically Russian stylistic features are the colouristic effects in the high or low registers, found, for example, in the fingered tremolos and the sections written only for the bass clef in the slow middle part of the sonata.

*Influences from Finnish contemporary music are heard in the chromatic figures of the introduction and the main theme of the sonata, *Allegro volando* (bb. 16–48). The playful subsidiary theme flows in tempo *Allegretto e giocoso* (bb. 49–75); thereafter the development begins with *Allegro come prima* (bb. 76–117), already before the organ-like concluding theme (bb. 118–141), which actually marks the culmination of the exposition. The slow middle part of the sonata, *Adagio e espressivo* (bb. 142–173), includes new material. However, immediately after that new variations of the main and subsidiary themes are heard, *Vivace e energico* (a fugato section, bb. 174–207), which continues the development, yet also starts the free recapitulation of the sonata. After certain dramatic turns the *Andante nobile* section (bb. 255–270) brings the concluding theme and the entire composition to its culmination. On the whole, the form of the composition is a so-called augmented sonata form in one movement, whose paragon is found in the B minor sonata by Franz Liszt.*

My first sonata is dedicated to the accordion artist Ari Lehtonen, who gave the premiere in Helsinki, on 16 January 2005.

M u s i k k i a h a r m o n i k a l l e

Music for Accordion – Musique pour Accordéon

Sooloteoksia – Solo Works

Kalevi Aho:	Sonaatit 1–2 harmonikalle/Sonatas 1–2 for accordion ⁴	M112
Kaj-Erik Gustafsson:	Sonaatti kahdelle harmonikalle/Sonata for two accordions. ⁵	M189
Inkeri Jaakkola:	Missa Brevis harmonikalle/Missa Brevis for acc. (2005) ⁽¹⁾	M158
Unto Jutila:	Kolme kappaletta harmonikalle/Three easy pieces for accordion	M193
Timo-Juhani Kyllönen:	Sävellyksiä harmonikalle/Compositions for accordion ²	M154
Matti Murto:	Sonatina for accordion op.11	M040
	Dona eis pacem, sacred music for accordion ¹	M160
	Pieni sarja & Meditaatio harmonikalle/	M034
	Little suite & Meditation for accordion ¹	
	Kesäkuvia harmonikalle/Images of Summer for the acc. ²	M067A
	Partita for accordion (1998) ³	M124
	Pelimannin penkillä I, kansanlaulusovituksia harmonikalle/	M147
	Finnish Folksongs for accordion ²	
	Pelimannin penkillä II, suomalaisia polskia harmonikalle/	M148
	Finnish Reel tunes for accordion ²	
Mikko Nisula:	Sonata no. 1 for accordion "Fantasies" op. 17 (revised version 2012)	M186
	Sonata no. 2 for accordion "Emanations" op. 22	M187

Kamarimusiikkia – Chamber music

Arr. Béatrice Berne & Vincent Lhermet	Irlantilasia tuulia klarinetille ja harmonikalle (2012) Winds from Ireland for clarinet and accordeon (2012)	M191
Susanne Kujala:	Vents d' Irlande et d' Ailleurs pour clarinette et accordéon (2012)	
Timo-Juhani Kyllönen:	Eläinten kokous 1–3 harmonikalle/Meeting at the Zoo	M138
Matti Murto:	Unelmajuna harmonikalle ja viululle/Dream train for vl & acc.	M042
	Tanssillinen sarja viululle ja harmonikalle/	M028
	Dancing Suite for violin and accordion ²	
	Divertimento for violin, cello and accordion	M009
	Täällä pohjantähden alla, 12 kansanlaulusov. vl, vcl, acc./	M116
	Under The North Star, 12 Finnish folk songs for vl. vcl and acc. ²	
	Trio No. II for violin, cello and accordion	M54B
	Kvintetto harmonikalle ja jousikvartetille "Talvimirskyjä"	M178A
	Quintet for accordion and string quartet "Winter Storms" ³	
	Konsertto harmonikalle, lyömäsoittimille ja jousiorkesteri Ariel/	M126A
	Concerto for accordion, percussions and strings "Ariel" ²	
Ari-Matti Saira: Heikki Valpola:	Ariel's chamber music version for acc. perc. and piano	M126B
	Astory for violin, piano, accordion and contrabass	M031
	Kolme tanssia sellolle ja harmonikalle/	M027
	Three dances for cello and accordion ¹	
	Kosketuksia kahdelle harmonikalle/Contacts for two accordions ⁽¹⁾	M141
	Ludit for violin, cello and accordion ¹	M024
	Marilina for piano and accordion ¹	M026
	Tulenteko harmonikalle, pianolle ja lyömäsoittimille/	M025
	To make a fire for acc., piano and perc. ¹	

Editors: ¹ Matti Rantanen, ² Seppo Valkeajoki.

³ Mika Väyrynen ⁴ Marjut Tynkkynen,

⁵ Veli Kujala

